

KLØVERSTIERNE

i Hjørring, **Blå Rute**
- Byens Vand 5 km

Hjørring Kommune

Kløverstier i Hjørring Kommune

Friluftsrådet har lanceret et koncept for afmærkede sturter i byer og bynære områder. Fire stier i forskellig længde, som udspringer et centralt sted i byen og forbinder lokale interessepunkter af natur- og kulturhistorisk karakter. Denne sti er udarbejdet i samarbejde med Hjørring Kommune.

Læs mere på friluftsradet.dk

Følg stierne på endomondo.com

BYENS VAND

1. SPRINGVANDSPLADSEN
2. SVANELUNDEN
3. FOLKEPARKEN
4. BEJTS VÆNGE
5. ÅSTRUP MØLLEBY
6. SCT. KNUDS KILDE
7. CHRISTIANSGAVE

DANMARKS IDRÆTS-FORBUND
Olympisk komité

DANSK
FIRMAIDRÆTS
FORBUND

NORDEA
FONDEN

BLÅ KLØVERSTI følger byens vand fra Springvandspladsen og langs med det nye snoede vandløb gennem Folkeparkruten til regnvandsbassinerne i Bejts Vænge. Derfra følger man Åstrup Møllebæk til Skt. Knudsby. Herfra går turen tilbage forbi søerne i Skt. Knuds Kilde. Her var der engang en hellig kilde samt Sankt Knuds Hellige Kors-kapel. Denne rute kan både gæses, løbes og cykles.

Underlaget på ruten er af varierende karakter og dele af året kan der være vådt.

Det kan derfor vinter og forår være en god ide med gummistøvler el. andet kraftigt fodtøj.

1. Springvandspladsen

Indtil 1903 måtte man forsyne sig med vand fra 'Strømmen'. Fra et bassin blev vandet ført videre til en vandpost ved Østergade. Dette var en cirkelformet beholder, hvor vandet stod op i tynde stråler. Den blev derfor kaldt et springvand og torvet fik navnet Springvandspladsen

2. Svanelunden

Byparken Svanelunden blev grundlagt af Hjørring Kommune i 1878. Svanedammen blev i 1884 gravet ud til skøjtesø. Man satte også et svanepar ud i dammen, deraf navnet Svanelunden. I 1888 udvidede man anlægget og byggede en flot pavillon på stedet. Endnu en dam kom til i 1927, hvori man senere etablerede et springvand. Pavillonen står her stadig og er flankeret af en flot koncerttribune.

3. Folkeparken

Hjørring kommune indlemmede i 1945 et større areal øst for Svanelunden i byens grønne områder. Der var blevet gravet tørv på stedet under besættelsen. Området blev tidligere kaldt Palleskær enge, men fik nu navnet Folkeparken. Senere blev der opstillet en mindre tribune og anlagt en lille soppedam.

I dag er der anlagt en bæk igennem Folkeparken. Den hedder Bybækken, og den får næsten udelukkende sit vand fra regnvand fra det nyrenoverede kloaksystem, hvor regnvandet separeres fra. Dette bevirker, at vandstanden i bækken varierer meget.

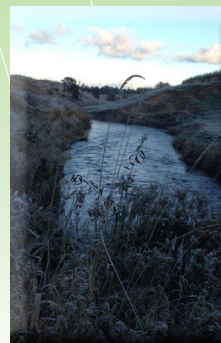
4. Bejts Vænge

Bejts Vænge har givet navn til den nyanlagte Bejts Sø, som er et vandreservoir til tilbageholdelse af regnvand. Bejts Vænge har navn efter gården Bejt, som var beliggende i nærheden.

I søen er der allerede en naturlig fiskebestand, mest bestående af skaller og ål. Her må man gerne fiske.

5. Åstrup Mølleby

Ved bygrænsen skifter "Bybækken" navn til "Åstrup Møllebæk". Tidligere hed den "Mogbækken". Bækken var i sin tid Danmarks mest forurenede vandløb, idet den modtog urensset spildevand fra sygehuset, fabrikker, slagteri samt husspildevand fra hele det centrale Hjørring.

6. Sct. Knuds Kilde

Sct. Knuds Kilde er et stort anlæg med park, skov, søer, teater og legeplads.

Parken blev anlagt i 1904 af Hjørring kommune på opfordring af museumsmand Lønborg Friis.

På stedet lå der i sin tid en hellig kilde, oprindeligt indviet til Sct. Knud. Kilden havde fra middelalderen stor betydning som valfartssted. I middelalderen lå her også kapel - Sankt Knuds Hellig Kors-kapel. Dette gik sandsynligvis til grunde efter Reformationen.

7. Christiansgave

Hjørrings ældste bypark, hvor man stadig kan finde træer, der stammer fra parkens anlæggelse. Parken var oprindeligt en planteskole (anlagt 1821), men blev i 1843 foræret til byen af Kong Christian VIII - deraf navnet 'Christiansgave'.

KLØVERSTIERNE

i Hjørring, **Grøn Rute**
- Kulturhistorisk byrute 2,5 km

KULTURHISTORISK RUTE

1. SPRINGVANDSPLADSEN
2. SCT. OLAI KIRKE
3. VENDELBOHUS
4. NØRREGADE 1906
5. BRAENDERIGAARDEN
6. KØBMAND RIIS' GAARD
7. HJØRRING KIRKEGÅRD
8. SCT. CATHARINÆ KIRKE
9. PROVSTEGÅRDEN
10. BØRSEN
11. CHRISTIANSGAVE
12. DET GAMLE RÅDHUS

Kløverstier i Hjørring Kommune

Friluftsrådet har lanceret et koncept for afmærkede stier i byer og bynære områder. Fire stier i forskellig længde, som udspringer et centralt sted i byen og forbinder lokale interessepunkter af natur- og kulturhistorisk karakter.

Læs mere på friluftsradaet.dk
Følg stierne på endomondo.com

På **GRØN RUTE** får man historiens vingesus at mærke, når man bevæger sig igennem den gamle del af Hjørring. Her kan man møde byens flotte middelalderkirker og nyde en tur i Christiansgave - byens ældste bypark. Ruten er velegnet til vandring.

I denne folder kan du læse om nogle af de steder du vil passere på ruten.

1. Springvandspladsen

Indtil 1903 måtte man forsyne sig med vand fra 'Strømmen'. Fra et bassin blev vandet ført videre til en vandpost ved Østergade. Dette var en cirkelformet beholder, hvor vandet stod op i tynde stråler. Den blev derfor kaldt et springvand og tørvet fik navnet Springvandspladsen

2. Sct. Olai Kirke

Kirken er opkaldt efter den norske konge Olaf Den Hellige. Selve kirken blev opført omkring år 1200, hvor den erstattede en trækirke. Våbenhuset blev bygget til i senmiddelalderen.

3. Vendelbohus

I 1855 fik Hjørring sin første teatersal. Denne blev siden udvidet med en helt ny teaterbygning, som delvist nedbrændte i 1957. Herefter opførte man Vendelbohus, som man kender det i dag.

4. Nørregade 1906

Nørregade er Hjørrings ældste gade og var i mange år byens absolutte centrum, inden man fra midten af 1800-tallet rykkede byens handelscentrum til Springvandspladsen og Østergade

5. Brænderigaarden

Det ældste af Hjørrings fem brænderier. Opført af Niels Olesen 1854-1857. Blev opkøbt af De Danske Spritfabrikker i 1918 og herefter nedlagt.

6. Købmand Riis' gård

En af Hjørrings ældste bygninger, formentlig opført i 1793. Har siden været benyttet som skole og senere sygehus.

7. Hjørring Kirkegård og Sct. Hans Kirke

Kirkegården lå oprindeligt omkring Sct. Catharinæ Kirke, men en ny blev anlagt nord for Sct. Hans kirke i 1821, da en lov forbød gravsteder inde i byen. På kirkegården finder man også en mindelund for frihedskampens ofre.

8. Sct. Catharinæ Kirke

De tilbageblevne rester af kirkens oprindelige mure tyder på, at den stod færdig i begyndelsen af 1200-tallet. Mange om- og tilbygninger skjuler bygningens oprindelige udseende. Kirken er opkaldt efter Catharina den Hellige, kirkens og byens skytshelgen.

9. Provstegården

Gården er, næstefter kirkerne, Hjørrings ældste bygning og ejes i dag af VHM.

10. Børsen

Grundet svigtende skatteindtægter omkring år 1650 opførte man et dige omkring Hjørring, så der kun var fire indgange til byen. Den vestlige indgang blev kaldt Børsen (opkaldt efter toldernes indsamlingsbøsser). Over tid ændrede navnet sig til Børsen.

11. Christiansgave

Hjørrings ældste bypark, hvor man stadig kan finde træer, der stammer fra parkens anlæggelse. Parken var oprindeligt en planteskole (anlagt 1821), men blev i 1843 foræret til byen af Kong Christian VIII - deraf navnet 'Christiansgave'.

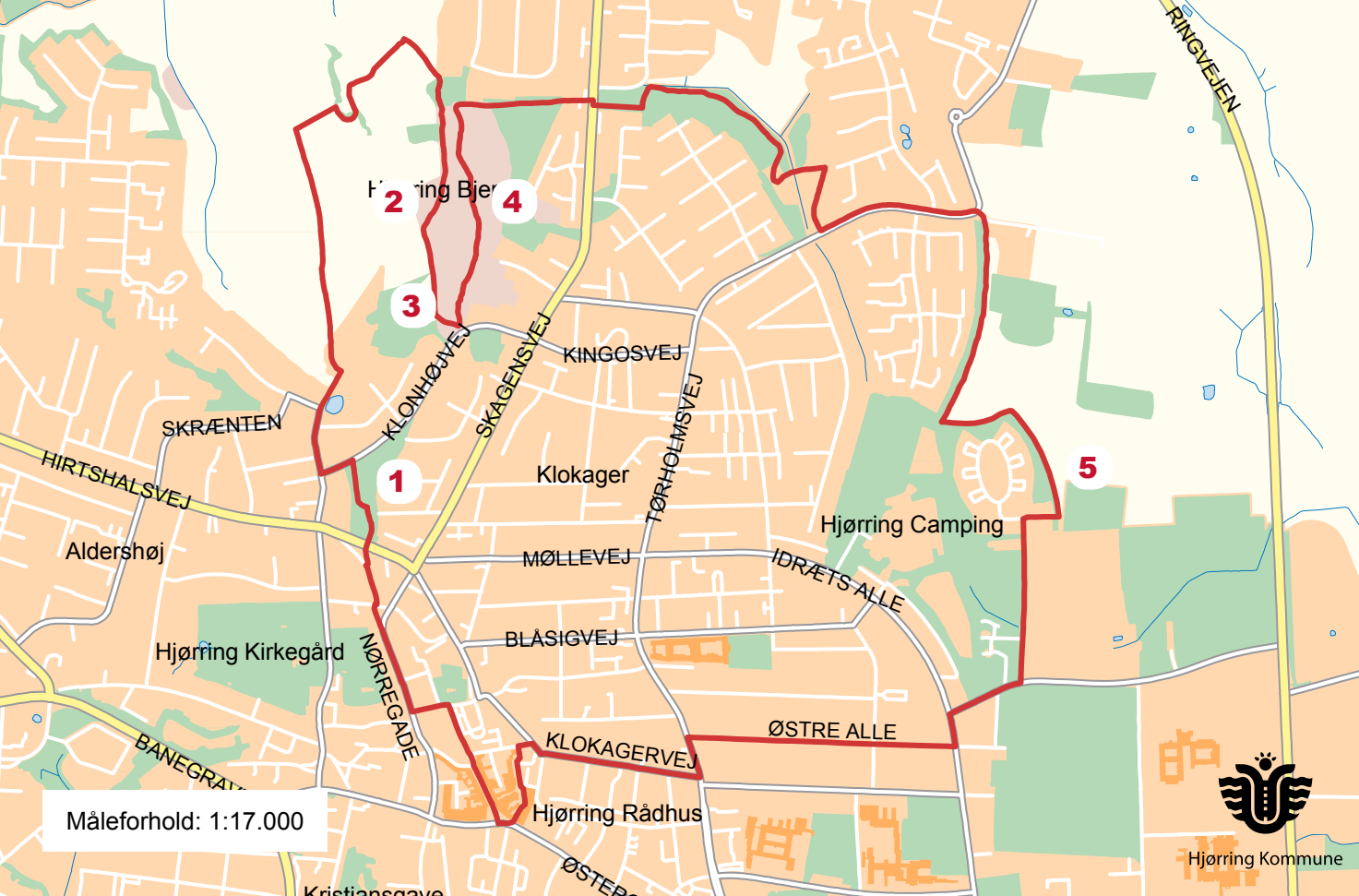

12. Det Gamle Rådhus

Den gamle rådhusbygning blev opført i 1834 og rummede ting- og rådstuer, arrester og byens brandsprøjte. Bygningen lagde lokaler til byens kommunale administration indtil 1970, og fungerede som byrådssal indtil 2013. Herefter blev den overtaget af Vendsyssel Historiske Museum.

KLØVERSTIERNE

i Hjørring, **Rød Rute**
- Hjertestien 7,5 km

Hjørring Kommune

Kløverstier i Hjørring Kommune

Friluftsrådet har lanceret et koncept for afmærkede stier i byer og bynære områder. Fire stier i forskellig længde, som udspringer et centralt sted i byen og forbinder lokale interessepunkter af natur- og kulturhistorisk karakter. Denne sti er udviklet i samarbejde med Hjerteforeningen.

Læs mere på friluftsradaet.dk

Følg stierne på endomondo.com

HJERTESTIEN

1. NORDRE ANLÆG
2. HJØRRING BJERGE
3. BELLEVUE
4. SKIHOPBAKKE
5. PARK VENDIA

DANMARKS IDRÆTS-FORBUND
Olympisk komité

Friluftsrådet

DGI

DANSK FIRMADRÆTS FORBUND

NORDEA FONDEN

Hjertestien, **DEN RØDE KLØVERSTI**, går fra Springvandspladsen op til og gennem Hjørring Bjerge. På vandringen på den smukke sti er der rig mulighed for at indlægge små lege og øvelser, der vil sætte din puls op og dermed træne hjertet. Er du sammen med andre, kan I f.eks. arrangere et stafetløb op i udsigtstårnet Bellevue.

Vær opmærksom på, at ruten gennem bjergene er en natursti. Så vælg passende fodtøj og beklædning i forhold til årstid og vejr.

1. Nordre Anlæg

Nordre Anlæg blev anlagt i 1871 af Hjørring kommune, da Mølebakkerne nord for byen blev beplantet. Vejen gennem anlægget er den gamle vej til Skagen, den vej der i sit videre forløb gik gennem Hjørring Bjerge. Under besættelsen blev anlægget delvist ødelagt, især den sydlige del som tyskerne brugte til opbevaring af pansrede køretøjer. Anlægget blev reetableret efter besættelsen, men i forbindelse med anlæggelsen af en ny vej til Hirtshals først i 1960'erne blev der taget et stykke af anlæggets sydlige del. I den laveste sydlige del af anlægget er der anlagt en lille dam. Midt i anlægget står der en stor flot vandgran

2. Hjørring Bjerge

Hjørring Bjerge er et meget stort naturområde, ca. 90 ha. Området er den nordligste del af den morænebakkeø, som Hjørring ligger på.

Hjørring Bjerge er sammen med Smidths Plantage, Christiansmindes Marker og udsigtspunktet Bellevue et enestående område med varieret natur og landbrug. Den østligste del med den oprindeligt lyngklædte bakkekam blev fredet i 1962 sammen med den gamle løvskov Smidths Plantage, der i dag får lov at ligge som "naturskov".

3. Bellevue

Bellevue er Hjørrings højeste punkt. Her er opført et udsigtstårn, hvorfra man har udsigt over Bjergene, Hjørring by og Vesterhavet. Fra tårnet er der en fantastisk udsigt over landskabet. Smidths Plantage ligger som urørt skov. Her kan man se poresvampe på de udgåede træstammer, hvor stor flagspætte og spætmejsje ofte ses hakke efter insektlarver i det døde ved.

4. Skihopbakke

I 1967 blev der afholdt DM i skihop i Hjørring Bjerge. Vinderen blev den lokale fisker Peter Jacobi, som hoppede længere end den berømte Tom Kloholm fra København Skiklub. Der er i dag ikke meget tilbage af banen eller hoppet.

5. Park Vendia

Her ligger et superflot vandhus med 50m. baner, morskabs- og øvebassin. Hermed har man nu taget hul på visionen om at skabe det største sammenhængende idræts- og aktivitetsområde i Vendsyssel/Jylland/Danmark. Med plads til både foreninger med fastlagte aktiviteter og til private, unge som gamle, med lyst til at røre sig: Legebørn, træningsfreaks, motionister og stavgængere og de, som bare vil dase i en liggestol og nyde at se på andre knokle. Og til alle de andre: Café, wellness og kunstgræsbane..

NATURRUTEN

1. CHRISTIANSGAVE
2. SVANELUNDEN
3. BEJTS VÆNGE
4. FAUNAPASSAGEN
5. VANDSTED PLANTAGE
6. LUNDERGÅRDS PLANTAGE
7. VELLINGSHØJ STATION/
HIRTSHALS BANEN
8. HJØRRING BJERGE
9. BELLEVUE
10. NORDRE ANLÆG

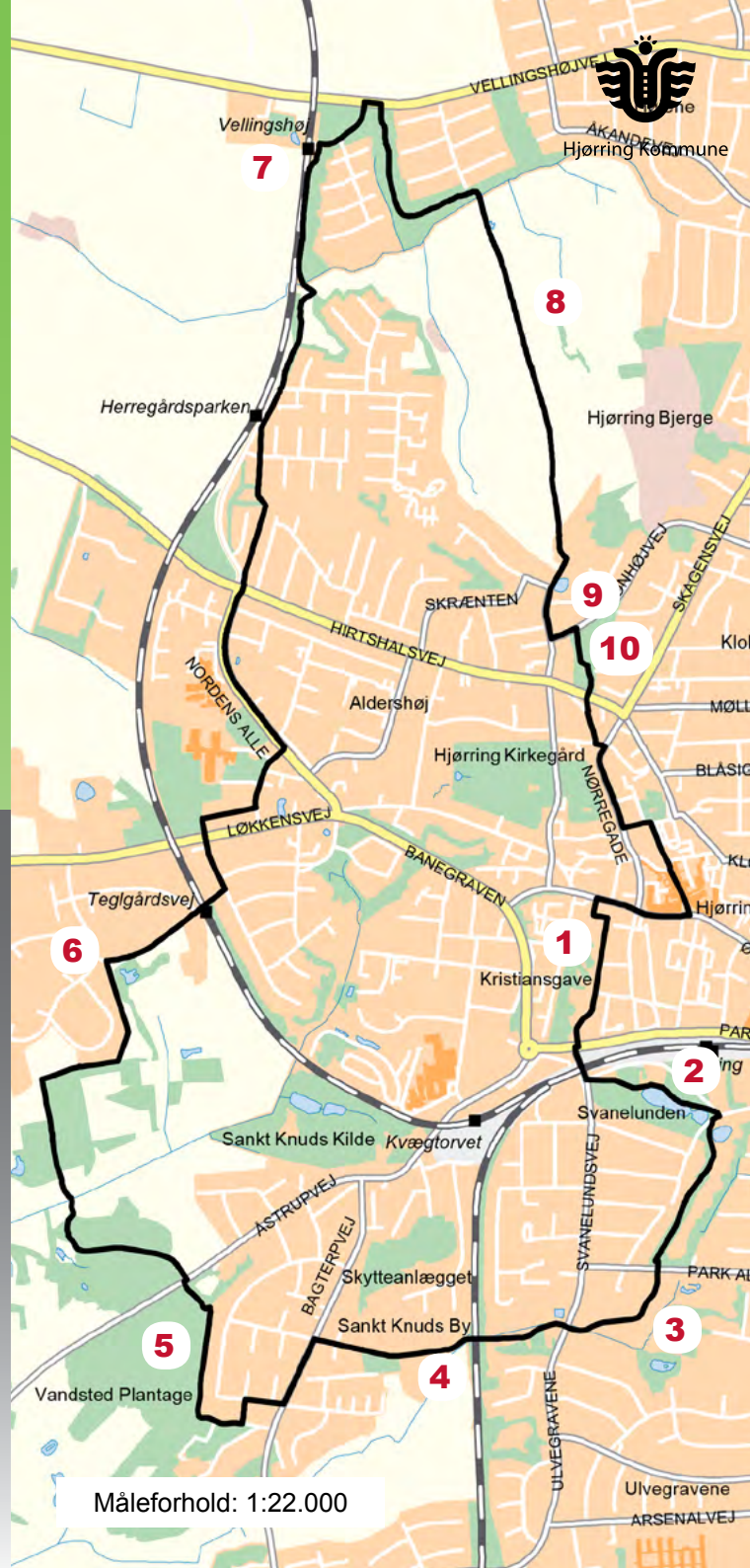
Kløverstier i Hjørring Kommune

Friluftsrådet har lanceret et koncept for afmærkede stier i byer og bynære områder. Fire stier i forskellig længde, som udspringer et centralt sted i byen og forbinder lokale interessepunkter af natur- og kulturhistorisk karakter.

Denne sti er udarbejdet i samarbejde med DN-Hjørring

Læs mere på friluftsradet.dk

Følg stierne på endomondo.com

KLØVERSTIERNE i Hjørring, Sort Rute - Naturruten 12 km

SORT KLØVERSTI følger naturkorridorerne gennem Hjørring. Ruten går fra Christiansgave til det åbne land ved Vandsted og Lundergård Plantage, videre til Hjørring Bjerge og tilbage igen. Er velegnet til at gå og løbe.

Underlaget på ruten er af varierende karakter og dele af året kan der være vådt.

Det kan derfor vinter og forår være en god ide med gummistøvler el. andet kraftigt fodtøj.

1. Christiansgave

Parken blev oprindeligt etableret som planteskole af staten i 1821. Seks år senere blev stedet tilplantet, og i 1843 forærede kong Christian VIII byen plantagen, som derfor fik navnet Christiansgave. Her vokser både gamle bøge- og egetræer, men også mere eksotiske træer som platan. Platantræerne i Christiansgave omtales af H.C. Andersen i en rejsebeskrivelse fra 1859. Der yngler bl.a. spætmejsen og allike i de gamle træer med hulninger. Spætmejsen kan som den eneste fugl klatre med hovedet nedad. Den kendes på den sorte stribe forbi øjet.

2. Svanelunden

Opkaldt efter de svaner som siden parkens etablering for over 100 år siden har været udsat i søen. De gamle bøgetræer huser den største rågekoloni i byen. Rågerne kendes på, at de er helt sorte. Hvert forår mødes de samme mager under megen snak. Hvis man lytter efter, kan man høre hvor mange forskellige lyde de kan sige. I Svanelundssøen kan man fiske skaller eller fodre de mange ænder. Husk ikke at smide for meget brød ud. Det forurener vandet.

3. Bejts Vænge

Søen og den oversvømmede eng blev lavet for at forsinke regnvand, men også for at forøge naturrigdommen i området. I søerne kan man om foråret fange skrubbudse, butsnudet frø og lille vandsalamander. Husk at sætte dem ud igen. Om sommeren ses vandnymfer og guldsmede flyve over søerne bl.a. hedelibel, som er helt rød på kroppen. I træktiden kan man se mudderkliren finde mad på mudderfladerne omkring søerne.

4. Faunapassagen

Da man lavede tunnelen under jernbanen blev Åstrup Møllebæk fritlagt og der blev lavet en faunapassage for landdyr langs vandløbet i form af en banket med grus. Her kan små pattedyr og padder komme forbi jernbanen fra det åbne land ved Ulvegravene og ind til hjertet af Hjørring. Når man kommer igennem tunnelen er man pludselig i det åbne land med de afgræssede enge og overdrev, der gennemskæres af den gamle banedæmning, hvorpå jernbanen til Hørby gik.

5. Vandsted Plantage

Denne plantage er ejet af kommunen, der har etableret en ride-rute fra den nærliggende rideskole til plantagen. Plantagen er hovedsagligt bevokset med grantræer, hvor man kan høre fuglekongens lyse kald, og være heldig at se denne Danmarks mindste fugl i toppen af granerne.

6. Lundergårds plantage

Fra rideskolen følger man rideruten over en bro i ådalen. Lundergårds plantage er en varieret skov med flere åbne arealer, der afgræsses af heste fra rideskolen. Vest for plantagen ligger en meget rund sø. Det er et regnvandsbassin for det nye boligkvarter ved Høngårds ager. Lundergårdsplantage bliver brugt af SFO'en Lille Lundergård, der har til huse lige nordfor.

7. Vellingshøj Station/Hirtshalsbanen

I 1908 planlagde man en jernbane fra Hjørring til både Ålbæk og Hirtshals. På grund af de vanskelige forhold under den første verdenskrig blev arbejdet stillet lidt i bero. Arbejdet på linjen påbegyndtes som nødhjælpsarbejde af Hjørring kommune forårsaget af den store arbejdsløshed i årene 1922-24. I 1925 blev Hirtshalsbanen indviet under megen festivitas. Efter nogle år blev planerne om Ålbækbanen endeligt opgivet. Men kan endnu nord for Vellingshøj se, hvor Ålbækbanen skulle dreje af.

8. Hjørring Bjerge

Et stort naturområde der efterhånden er omkranset af by. I søen øst for stien kan man om foråret finde spidssnudet frø. Dens kvækken lyder som en fjern hundegøen, og er meget forskellig fra den dybe knurren fra butsnudet frø, som ellers ligner den utrolig meget. I Hjørring Bjerge kan man se dyr og fugle fra det åbne land. Her lever ræv, hare, musvåge og flere småfugle såsom gulspurv og sanglærke.

9. Bellevue

Fantastisk udsigt over landskabet. Smidths Plantage ligger som urørt skov. Her kan man se poresvampe på de udgåede træstammer, hvor stor flagspætte og spætmejsen ofte ses hakke efter insektlarver i det døde ved.

10. Nordre Anlæg

Nordre Anlæg blev anlagt i 1871 af Hjørring kommune, da Møllebakkerne nord for byen blev beplantet. Vejen gennem anlægget er den gamle vej til Skagen, den vej der i sit videre forløb gik gennem Hjørring Bjerge. Under besættelsen blev anlægget delvist ødelagt, især den sydlige del som tyskerne brugte til opbevaring af pansrede køretøjer. Anlægget blev reetableret efter besættelsen, men i forbindelse med anlæggelsen af en ny vej til Hirtshals først i 1960'erne blev der taget et stykke af anlæggets sydlige del. I den laveste sydlige del af anlægget er der anlagt en lille dam. Midt i anlægget står der en stor flot vandgran